Ч. 104. Субота 10 (23) мая 1903 Рік XIII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскоі“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостvах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с

Вісти політичні.

(До ситуациї — Ворохобня в Македониї. — Кабінетна криза в Болгариї).

На нинїшнім засїданю палати послів буде вести ся дальша дискусия над законом о недїльнім відпочинку. — Slav. Corresp. перечить, немов би межи дром Кербером а Молодочехами мали вести ся переговори що-до полагодженя в червни буджетової провізориї в дорозї парляментарній. — Neue fr. Presse впевняє, що коли би ухвалене тої провізориї показало ся в палатї до означеного речинця неможливим, то в такім случаю парлямент відрочено би в послїдних днях червня, а відтак скликано би его на ново в перших днях липня. В часї перерви др. Кербер полагодив би буджетову провізорию при помочи §. 14.

Слїдство ведене в Солуни наглим судом в справі динамітових замахів, держить ся в строгій тайнї. Суд складає ся з шістьох офіцирів і трех цивільних під проводом паши. З надісланих загальних справоздань відомо лиш тілько, що слїдство поступає дуже поволи, бо суд переслухує 350 арештованих Болгар. Они знов — як показало ся — не брали участи в заговорі і постепенно випускають їх на волю. До заговору в справі звістних замахів дня 21-го цьвітня належало найбільше 8 до 10 осіб. Головою заговору був якийсь Диме Минев з Кепрілї в Македониї. Він допустив ся був перед 5 лїтами скритоубийства. Зі всїх арештованих признав ся до вини лише оден Юрий Богданов, також з Кепрілї, котрий кинув бомбу до одної каварнї. Коли слїдство скінчить ся не можна наперед сказати. Наглий суд мав спершу право карати смертию, тепер то змінено о стілько, що засуд мусить потвердити міністер.

Кабінет Данева подав ся, як звістно, до димисиї, а князь Фердинанд повірив утворене нового кабінету ґенералови Петровови. Причиною уступленя нового кабінету було те, що князь по повороті з Парижа дуже неприхильно віднїс ся до цїлого кабінету, а вже прямо іґноруючо супротив міністра справедливости Радева. Одна з болгарских часописий доносить, що князь побачивши Радева на принятю у себе, мав навіть голосно висказати ся: І такий чоловік сьміє приходити до мого дому! Князь Фердинанд озлоблений на свого б. міністра справедливости за те, що не виступав против македоньского руху досить енерґічно. Хотяй і як князь Фердинанд прихильний Македонцям, бо він снує мрії про велико-болгарску, королївску корону, то однако послїдні виступленя македоньских комітетів і участь в них болгарских підданих причинили князеви чимало неприятности. Обставина, що князь сейчас по повороті з Парижа відпустив кабінет в такий різкий спосіб, доказує на певно, що в Парижи князь рішив ся був на се дїло. Як здаєть ся, в Парижи звернено увагу князя на те, що анархістичний рух в Македониї, підсичуваний в Болгариї, унеможливлює енерґічнїйше виступлене держав в користь угнетеного християньского населеня в Македониї та що відбирає всяку симпатию до князя і его правительства. То угнївило князя дуже, бо загрожує его плянам та намірам розширеня границь своєї держави на болгарскі области Македониї. Енерґічне виступлене князя заповідає зміну політичного напряму в Болгариї.

Справоздане Дирекциї Товариства взаїмного кредиту „Днїстер“ стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові за VII. рік адміністрацийний (1902).

(Конець).

З кредиту банкового користано сего року в Банку краєвім через реєсконт векслів на суму 141.000 К.

РУСЯВЕ ВОЛОСЄ.

(З англійского — **А. Серджента.**

(Дальше).

II.

Крик і гамір звернув вкінци увагу сусїдів. Почали отвирати ся вікна і в них появили ся голови. Люди, по части напів порозбирані, вибігли перед двері, навіть поліцияит, що в таких случаях приходить часто послїдний, з'явив ся на місци пригоди. Всїх їх ждав дивний вид. На камінях хідника лежав мертвий чоловік, котрого одяг вказував на те, що був старшим в армії спасенія, а коло него на снїгу клячав „слїпий пастор“, як від давна звали Франца Гельмонта, більше не було нїкого. В горішнім вікнї, з котрого померший — добре всїм звістний Стефан Ер — упав чи вістав викинений, не було вже сьвітла. Сам дім був тихий як могила. Люди, з котрими він боров ся, щезли без слїду. Хто міг бути в тім домі і допустити ся того, що було дуже подібне до скритоубийства, все одно чи сталось те в конечній обороні чи нї? Того не міг нїхто сказати. Дім був незамешкалий, сторожиха, що мешкала під числом вісїмнайцятим і мала давати позір на всї три будинки, навіть не обудила ся.

— Де хлопець, що мене сюди привів? — спитав Гельмонт, піднимаючись з землї від трупа бідного Стефана Ера і опираючись блїдий як смерть о стїну дому. Ґазові ліхтарнї кидали неспокійно блимаюче сьвітло на ту пестру товпу, що зібрала ся довкола него, на мовчаливе лице мерця, на снїг ще перед хвилею так чистий і білий, а тепер помішаний многими ногами і заболочений. Франц Гельмонт не міг того образу бачити власними очима, а однако знав він то місце і тих людий так добре, міг так живо представити собі лиця і стати присутних як і цїле окружене, що на хвилю видалось єму, немов би дивив ся на всьо довкола в дїйстности. Мусїв на якийсь час притиснути рукою очи, заки удалось єму своїми чувствами заволодїти і прийти до пересьвідченя, що він може собі хиба дещо уявляти але не може нїчого бачити.

Найбільша часть присутних знала его дуже добре, тому на его запитане роздала ся скора відповідь:

— Котрий то був хлопець, пане пасторе?

— Ришард Ер, брат Стефана Ера.

— Малий горбатий? Єго тут нема — може він в серединї.

— Він лишив мене самого і побіг на гору. Чи там хто пішов?

— Я саме йду туди, пане Гельмонт — відозвав ся голос, як пастор зараз пізнав, одного поліцияита, доброго свого знакомого.

— Мій товариш вже в серединї. Там на горі мусить хтось бути. Они там били ся, правда?

— Так, чути було тупіт і тяганину, але ви знаєте, що я не виджу і тому не можу нїчого сказати.

— Вже добре, пане пасторе. Я гадаю, що там на горі зловимо цїле товариство і нехай они відтак самі оповідають, як було. Хочете пійти зі мною.

Бельмонт притакнув головою. Мимо своєї слїпоти — або може як раз длятого — був він впливовою личностию в цїлім сусїдстві і єму не видавалось неможливим, що він стане ся пожиточним. Тому положив руку на рамя поліцияита і вийшов з ним до сїний камениці.

Вийшли по скриплячих сходах на перший і на другий поверх. Всюди було темно, всюди тихо як в могилї; лиш їх власні кроки і кроки товаришів перебивали глуху тишину. Вийшли на третий поверх. Тут застали людий, що вийшли перед ними до камениці, а тепер стояли вагуючись в дверях одної комнати, як видко було, цїлком зруйнованої. Була ще цїла повна пороху, а поміст був вкритий румовищем.

— Стеля завалила ся, звідси й румовище — сказав один з поліцияитів і осьвітив комнату своєю ліхтарнею — і коли хто був в горішній комнатї, то імовірно не вийшов цїлий.

— Комната над нами мусить бути та, з котрої Ер упав? — спитав Гельмонт живо.

— Здаєть ся.

— Ви були там?

— Була цїлком порожна — відозвав ся один з присутних якось нерадо. — Ми могли переглянути кождий кутик. Не було в нїй нїкого, по серединї помоста дїра. Той, що Стефана Ера кинув з вікна, коли взагалї був хто такий — упав разом з підлогою; то видає ся цїлком ясним.

Перегляд фондів і обороту Товариства взаїмного кредиту „Днїстер“ за літа адмінїстрацийні 1—VII.

В роцї	Вклади: зложені	Вклади: винятї	Вклади: Стан на кінци року	Позички на скрипти й векслї: уділені	Позички: звернені	Позички: Стан на кінци року	Число членів	Уділи членьскі	Фонд рез. і спец. резерва страт	Оборот касовий	Чистий зиск
	Валюта коронова			Валюта коронова				Валюта коронова			
1896	155.405	31.212	124.193	169.405	37.569	131.836	489	18.988	978	747.583	989
1897	236.934	81.372	279.755	230.360	78.276	283.920	941	36.832	2.210	1,109.601	4.649
1898	266.875	132.979	413.951	304.626	127.509	461.037	1369	55.139	3.851	1,594.526	5.681
1899	544.064	277.886	680.129	361.150	170.629	651.668	1727	66.416	5.692	2,691.988	5.988
1900	405.157	278.483	806.803	302.774	190.595	763 737	1857	73.087	7.678	2,424.157	6.782
1901	514.074	420.664	900.213	340.221	234.613	869.345	2006	81.169	9.781	3,259.152	8.699
1902	681.636	478.516	1,103.333	598.390	228.492	1,239.234	2392	96.312	12.410	4,110.035	12.797

В рахунку дивіденди була решта непіднятих до р. 1902 дивіденд за літа 1897, 1898, 1899 і 1900 разом в сумі 3.447 К, 02 с., з того відобрали члени готівкою 988 К, 03 с., а решту 2.458 К, 99 сот., дописано до їх уділів.

Чистий зиск за рік 1902 виносить 11.653 К, 10 с., дочисляючи позісталість з 1901 року 1.144 К, 43 с., разом 11.797 К, 53 с., з того вносить Надзираюча Рада призначити: 1) до фонду резервового 3.000 К, 2) на дивіденду від уділів по 6 прц. 492 К, 16 с., 3) на добродійні цїли до розпорядимости Надзираючої Ради 2.000 К, 4) решту до переносу на рік слїдуючий 2.855 К, 37 с.

Всїх вкладок в протягу 7 лїт вложено 2,804.140 кор.; винято 1,700.814 кор.

Стопа процентова від вкладок в р. 1896 і 1897: 5%; в р. 1898 і 1899 до 30/6: $4^1/_2$%, від 1/7 1899 до тепер 4%.

Позичок всїх в протягу 7 лїт уділено 3872 сторонам в сумі 2,306.972 корон і звернено 1709 позичок в сумі 1,067.684 корон, — остає 2163 позичок на суму 1.239.243 кор.

Процент від позичок: в р. 1896 і 1897: 6% і додаток 1% на кошти адмінїстрациї; в р. 1898—1902: все $5^1/_2$% і додаток 1% на кошти адмінїстрациї.

Дивіденда від уділів членьских: в р. 1896—1902 все 6%, разом 20.501 кор.

На добродійні цїли уділено з Товариства кредитового 10.840 кор.

Число членів 2392, з того 2187 господарів селян. Сума декларованих уділів 125.000 корон.

Загальний оборот в 7-ох лїтах виносив 15,937.042 корон.

Новинки.

Львів дня 22 го мая 1903.

— **Іменованя.** П. Мінїстер торговлї іменував контрольора почтового Бронислава Славіньского, головним касиєром каси дирекциї почтової у Львові. — П. Намістник іменував вахмайстра 7-го полку уланів Антона Чугайовского, канцелїстом Намістництва і призначив єго до служби в ц. к. старостві в Коломиї.

— **З станиславівскої єпархії.** Промотором дисциплїнарного єпархияльного суду іменований о. др. Григ. Литвинович, нотарем о. Евг. Колтович і совітником о. Теоф. Петрушевич з Єзуполя.— Завідателем сучавского деканата (на місце інституованого на віденьску парохію крил. о. Івана Шаха з Сучави) іменований о. Іван Глїбовицкий з Качики. — О. Евг. Филипович, настоятель парохії при карнім заведеню, іменований дїйстним совітником еп. конс. — Вікт. Ройкович з Жежави одержав кан. інституцию на парохію Сидорів, залїщицкого деканата. — О. М. Левицкому з Обертина позволено відложити канон. інституцию на Ланчин до вересня с. р.

— **Композиторский ювилей** обходив в середу у Львові звістний польский музик Ян Ґаль. З тої нагоди відбув ся в сали фільгармонїї концерт, зложений виключно з творів ювилята, та співучасти всїх польских сьпівацких товариств а також руского „Бояна“. По концертї відбув ся бенкет, де промовляли в честь Ґаля представителї польскої праси і штуки, з Русинів голова „Бояна“ п. Вітошиньский та п. Вахнянин, а вкінци відчитано богато привітних писем та телеґрамів. Замітити годить ся, що Ян Ґаль згармонїзував богато руских пісень.

— **Бережаньска філія „Просьвіти“** устроює дня 1-го червня в понедїлок лат. Зелених сьвят в домі „Надії“ велике віче економічно-просьвітне. Початок віча о годинї 11 рано.

— **Загальні збори „Народного Дому“**, тов. зареєстрованого з обмеженою порукою в Станиславові, відбудуть ся дня 4-го н. ст. червня с. р. в комнатах тов. „Руска Бесїда“, площа Франц-Йосифа ч. 3 о годинї 4 пополудни з слїдуючим порядком дневним: 1) Відчитане протоколу з послїдних заг. зборів, 2) звіт заряду з дїяльности за 1902 рік, 3) звіт провірочної комісиї, 4) вибір народної ради, 5) вибір заряду, 6) внесеня.

— **Буря** дня 9 с. м. наробила в Сидонївці присїлку Ґаїв смоленьских страшної шкоди в тамошнїм громадскім лїсї і рознесла сїм стодол. Шкоду обчисляють на 1200 корон

— **Земля на продаж.** В тернопільскім повітї в селї Купчинцях парцелює о. В. Микитка обшар двірский 500 морґів поля з лїсом. Земля дуже хороша, плодоносна, рівна, близько села, на поли можна будувати ся. Морґ поля коштує з засївами по 230, 250 і 270 злр. Хто би хотїв купити, нехай приїде і огляне; стация зелїзницї в місци, називає ся Денисів-Купчинцї.

Улягаючи намовам Гельмонта, пішли всї знов на гору і розглядали крізь двері комнату, з котрої вікна упав Стефан Ер. Було так очивидним, що входити до середини небезпечно, що всї задержали ся в дверях не переступаючи порога і з початку всїм видавало ся, що не було там нїякої криївки, де міг би хто сховати ся. Але вкінци вказав один на щось темного в найдальше від дверий віддаленім кутї, що подобало на малу шафку. „Там мусить бути вихід“ — сказав, а т дї якийсь хлопець, що прилучив ся до виправи, оповів пискливим голосом, що з тих дверий ведуть сходи на дах. Полїциянти обміняли ся значучими поглядами. Отже то була дорога, якою утекла особа, чи більше осіб, що зробили смерть Стефанови Ерови.

Але всї розслїди показали ся безуспішними. Малі двері вели дїйстно до стрімких і вузких сходів, з котрих видко було плоский дах з коминами, але там не відкрито нї живої душі. Сніг вправдї був розметений на боки даху — певний знак, що хтось там за дня був, але на чистїй площи даху не видко було нїяких слїдів. З того висновувалось заключене, що мнимі убийники Ера мусїли скоронити ся в котрімсь з сусїдних домів і тому полїция мусїла їх перетрясти.

Дім по одній сторонї показав ся цїлком порожним. Сторожиха мешкала під числом вісїмнайцятим, до котрого з других домів не можна було дістати ся, але з дому під числом девятнайцятим було дуже легко перейти до каменицї під числом двайцятим. Між тим не можна було найти нїякого слїду, що той дім був в послїдних часах замешкалий. Будинок з другої сторони — перше фабрику — не так легко було перешукати, але так само як з числа двайцятого можна було дверми вийти на дах. На той будинок звернула полїция свою увагу повна надїї, бо там було звістне нїчне леговище і збірне місце для волоцюгів, драбів і всїлякої голоти. Однако надїї полїциї мали і тут завести. Найдено ріжні особи в серединї, але всї они не виглядали на те, щоби мали в послїдних годинах перебути яку бійку. Одинокий чоловік, котрого полїция не знала, стогнав і зойкав та маячив в горячцї. Джессї Армстронґ не було нїгде. Єї дитину вправдї найшли у одної старшої женщини, що була приятелькою Джессї, але по матери і слїду не було.

— Менї здаєть ся, пане пасторе — сказав інспектор полїциї до Гельмонта — що оповідане молодого Діка, немов би Джессї Армстронґ і єї любовник мали бути тут на горі, не мусить бути правдиве. Ера мусїли заманити в злодійску засїдку і хотїли єго обдерти; єго упадок з вікна то може нещасливий случай.

— Але що стало ся з другими?

— О тім, гадаю, дізнаємо ся, коли випрячуть румовище з тамтої комнати — заявив інспектор полїциї Де значучо. — Кількох людий вже там працює. Они кажуть, що чули зойки — видко хтось мусїв упасти, коли завалила ся стеля. Коли добудемо раненого, то хто би він не був, дізнаємо ся о цїлій справі більше.

Гельмонт не міг відорвати ся від того страшного місця. Для него було страшною мукою в своїй слїпотї і безпомічности безділько ждати і слухати дзенькоту знарядів робітничих та кроки ратуючих людий, а однако ще тяжше було би для него відійти. Відчував смертельний страх, що під тою купою румовищ, в тих хмарах пороху міг би найти ся труп єго приятеля Юрия Оствальда разом з дївчиною, котру Юрий Оствальд мав любити. Єго ухо перше підхопило новий легкий зойк, який робітники вже перед тим чули і він міг їм наперед сказати, хто там під румовищем лежить.

— Дік Ер, калїка — сказав. — Так, він був коло мене на улици і побіг на гору, коли ми зачули борбу. Може він зможе нам сказати, хто то був — наколи буде жити, як ми єго добудемо.

Він ждав, між тим як люди працювали дальше з подвійною пильностию. Тревало дві або три години, заки добули засипаного хлопця; бо ґіпсова стеля, бальки і обстава утворили таку купу румовища, що дуже тяжко було єї розібрати і треба було надзвичайно осторожно брати ся до дїла, аби нещасливому — чи нещасливим — що були присипані, не завдати ще більших ран. Було між пятою а шестою годиною рано, коли вкінци покалїченого і дуже тяжко здавленого горбатого добуто і уложено на ношах, які спроваджено для него до Міль Стріт. Він ще жив, але був без памяти і лиш з трудом віддихав. Єго сейчас занесли до найблизшого шпиталю, де посаджено сидїлку, аби завдно уважала на єго перші слова, колиб прийшов до притомности.

Але впрочім нїкого більше під румовищем не найдено, лише кілька малих лахів жіночої одежи, нїчого, що вказувало би на побут мужчини в тім місци. А однако певним було, що хтось мусїв бути в тїй комнатї на горі, в хвили як підлога заломила ся. Хтось мусїв там бути, з ким Стефан Ер боров ся на смерть і житє. Хтось мусїв бачити і знати, як він упав на вікно, як під єго тягаром подала ся зелїзна решітка і як то стало ся, що він втратив рівновагу. Він не був сам. Ришард Ер міг цїлком певно ту темну справу пояснити.

— **Пчоли а гостець.** У віденьскім товаристві лїкарів говорив дня 16-го с. м. др. Перч з Марбурга о тім, як можна пчолами гостець і ревматизм лїчити. Він казав, що ужалене пчоли есть від давна народним лїком від ревматизму, але наукова медицина ще тим лїком доси не займала ся. Др. Перч казав, що він випробовав ужалене пчіл яко лїку в звиш 500 случаях з добрим успіхом і уважає то за дуже добрий лїк від правдивого ревматизму. Коли пчола укусить здорового чоловіка, то набігає бомбель а тїло довкола него опухає; до того може прийти ще й біль голови та омлїнє. Коли-ж кого сь пчоли часто жалять, то тїло привикає поволи до їди і тодї по ужаленю, що правда, набігає бомбель, але опухненя нема: чоловік тодї стає ся же витревалим на отрую. Коли же пчола ужалить когось, що занедужав на ревматизм суставів, то тїло не пухне, хиба аж по кількох ужаленях; при тім устає біль в недужім суставі, котрий був кілька разів раз-пораз ужалений. Отже на тім досьвіді основує др. Перч своє лїченє. Він жалить недужих пчолами, зразу кількома а відтак що-раз більшим числом і многими чи то в руку чи в ногу недалеко того місця, де есть недужий сустав. За одним заходом жалить він до 70 жалами пчіл. Одну женщину ужалило через цїлий час курациї аж 6592 пчіл. Тоту курацию треба кілька разів повтаряти, аж тїло привикне до отруї; тодї буде оно забезпечене і від суставового ревматизму. Др. Перч каже, що пчільна курация есть так само добра і від ревматизму мязів як від нервових болїв. — До сего мусимо додати, що курация їдию пчіл звістна і у нас в Галичинї. Знаємо на пр. один случай, що до Львова спроваджувано знахора з провінциї, котрий лїчив недужу на ґіхт, але до того не уживав самого жаленя лиш пчільної їди, котру збирав в той спосіб, що з кождої пчоли виймав жало і з міхурця коло него витискав їдь на тарільчик та мастив нею хоре тїло. Розуміє ся, що то помогло недужій так само як умерлому кадило. Може бути, що жалене пчолами скорше би помогло, але ужалити когось 6592 разів, хоч би й через два роки, то значить ужалити его що найменше 9 разів на день. Така курация, то ще гірша як кіньска, а недужому при нїй мабуть все одно, чи его ревматизм рве, чи хтось жалить пчолами, тим більше, що нїхто єму не заручить, що по видержаню такої дволїтної курациї позбуде ся дїйстно ревматизму.

— **Неймовірне.** Львівскі ґазети подають звістку, що коршмар в Новопинах, повіта жидачівского, зробив з громадою контракт і дав радї громадскій 100 корон за то, щоби она не впустила нїякого християнина до громадского склепу. Не хоче ся вірити, щоби так було.

Телеґрами.

Відень 22 мая. Є. В. Цїсар повернув з Будапешту і замешкав в Шенбрунї. Побут потреває там до кінця червня т. є. до виїзду Цїсаря до Ішлю.

Солунь 22 мая. Турецка полїция мало що не дістала в свої руки Бориса Сарафова, котрий перебував в Солуни в часї динамітових розрухів. В послїдній хвили перед увязненем Сарафов вспів утечи.

Монастир 22 мая. В послїдних днях арештовано тут кількох визначних Болгар. В містї спокій.

Градець 22 мая. Як доносять з Люблянии, положенє в Хорватиї дуже грізне. В цїлім краю панує майже ворохобня. Доси погибло в бійках з жандармериєю 4 людий, 21 засудили наглі суди на смерть, а до 2000 осіб єсть арештованих. Всюди повтаряють ся арештованя і забуреня.

Льондон 22 мая. Італїяньский король Віктор Емануїл III і президент францускої републики Любе мають вже в липни відвідати короля Едварда VII в Льондонї.

Надіслане.

— **Дяк іспитований** лїт 25, безженний, котрий уміє грати на скрипцї і може вивчити хор, пошукує зараз відповідної посади. Зголошеня до уряду парохіяльного у Варяжи.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

В Міль Стріт і в сусїдстві панувало велике роз'ярене. Стефана Ера загоріла побожність придбала єму честь а навіть велику любов. А тепер, коли він лежав мертвий, виходили на яву все нові істориї про его рішучість, его терпеливість і самопожертвованє.

Обурене, яке викликала его смерть, збільшило ся значно внаслїдок відкритя одної обставини, на яку звернено увагу при судових оглядинах трупа. При тих оглядинах побачено, що одна рука трупа мала півперек пальців глубокі рани, немов би хто пробував з ножем в руцї струтити его з примурка під вікном. Кров на примурку зраджувала, що в тім місци довершено того страшного нападу. Коли так справдї було, то ставало ясним, що причиною передчасної смерти Стефана Ера не був нещасливий случай, лише з гори обдуманє убийство. На судиїв зробив той обтяжаючий доказ таке враженє, що їх вирок гласив на скритоубийство довершене одною або кількома незвістними особами на Стефанї Ері.

Очевидна неможливість найти убийника додавала цїлій подїї щось загадочного, темного. Часописи кілька днїв були переповнені описами. В Міль Стріт з'явила ся нараз цїла армія справоздавців, переглянено кожду закутину дому під числом двайцять, фотоґрафовано і описувано, аж мешканцї сусїдних домів стали справдї гордими з своїх місцевих відносин.

Розворушене поволи втихомирювало ся і смерть Стефана Ера забула ся, але Франц Гельмонт задержав цїлу пригоду в памяти. Він в глубинї своєї душі не міг бути безусловно пересьвідчений, що Юрий Остшальд не стоїть з нею в нїякій звязи. Звідки могла би „чорна Селлї" оповідати Стефанови Ерови, що приїхав Джессин любовник, коли-б не мала нїякої підстави! Щоби она говорила то лише зі злоби, того не хотїв Гельмонт вірити. А коли він вернув, коли то він був з Джеесею в тім домі, то що з ним від того часу стало ся? То була загадка, якої пастор не надіяв ся нїколи розвязати без помочи Ришарда Ера.

Він писав до дому до Юрия Остшальда, писав під послїдними его адресами в Льондонї і за границею, але не одержав нїякої відповіди. Ходив кождого дня до шпиталю, де лежав Дік Ере і кождого дня одержував ту саму відповідь: Нема поліпшеня, все ще без памяти — аж вкінци одного дня сказали єму: Ришард Ер вже не жиє.

— Не говорив нїчого перед смертию? — спитав Гельмонт сидїлку.

— Кликав голосно: „Джессі, Джессі!", але тілько й всього. Він не говорив нїколи розумно. Ми від початку не надїяли ся, аби подужав.

Гельмонт відійшов сумний і пригноблений. Бідний Дік! Бідний Стефан Ер! Якаж надїя лишалась ще, що колись виявить ся правда о загадцї з Міль Стріт?

Минуло кілька днїв і Гельмонт не чув нїчого про особи, що стояли в звязи з тою сумною подїєю. Аж одного дня рано отворив его секретар лист і поглянув як звичайно насамперед на підпис. Лист був від Юрия Остшальда і висланий був з Сардинії.

Цїлком звичайний лист. Він довго не писав, бо лежав в Неаполи недужий на пропасницю. Жаль єму було, коли довідав ся о загадочній смерти Гельмонтового любимця Стефана Ера; читав про се в ґазетах. Провів дуже приємну зиму — головно в Італії і в Греції — але не гадає поки що вертати до Анґлії — нїчого его туди не тягне — і то було всьо.

— Мусїли помиляти ся — очивидно мусїли помиляти ся — говорив Гельмонт в задумі до себе. — Остшальд не мав нїчого спільного з убитєм Ера, то ясне. Він був цїлу зиму за границею. Ні він, ні Джессі — в Бозї надія — не стоять в нїякій звязи зі смертию Стефана Ера.

Відтак сягнув до кишенї по книжочку і неспокійно взяв в руки жмуток довгого, мягкого волося, що его взяв з пальців Стефана, коли найшов его трупа на хіднику. Не міг нїколи рішити ся, щоби розлучити ся з тим доказовим средством.

Коли ще так сидїв коло свого столика і держав волосє в руцї, заявив єму секретар:

— Хтось хоче з вами поговорити, пане пасторе.

Він знав, що ті слова значать. Хтось з его громади приходить оповісти єму або о якій своїй провинї, обо о нещастю. Вирвав ся з задуми і сидїв, уважно слухаючи. Чув легкий шелест жіночої одежи; двері замкнули ся і перед его крісолом задержав ся гість.

— Сїдайте, прошу — сказав Гельмонт вічливо. — Я не можу вас бачити, як може знаєте, але коли можу що для вас зробити. —

— Ви може би мене й пізнали, колиб побачили мене, пане пасторе — відозвав ся тихий жіночий голос. — Ви добре мене знали. Називаю ся Джессі Армстронґ.

Гельмонт встав з крісла.

— Приходжу, аби віддати ся в руки суду, бо я з наміром убила Стефана Ер.

Чя загадка з Міль Стріт мала розвязати ся в такий спосіб?

(Дальше буде).

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).